

13
Schulgesetze

20 für die
Böglinge der Königl. Gymnasien

13 zu
Posen, Bromberg und Lissa.

24
PRZEPISY

21 dla
uczniów w Gimnazjach Królewskich

2 w
Poznaniu, Bydgoszczy i Lesznie.

2
Karmiera
Wiśniewski

Posen, 1822.

gedruckt in der Hofbuchdruckerei von W. Decker & Comp.

Schulgesetze

für die

Böglinge der Königl. Gymnasien

zu

Posen, Bromberg und Lissa.

PRZEPISY

dla

uczniów w Gimnazyach Królewskich

w

Poznaniu, Bydgoszczy i Lesznie.

Ważniarski
Ważniarski

Posen, 1822.

gedruckt in der Hofbuchdruckerei von W. Decker & Comp.

61 W 4614

§. 1.

Jeder Schüler des Königl. Gymnasii steht, in allen seinen Angelegenheiten als Schüler, zu dem Director des Gymnasii in dem Verhältnisse des Sohnes zu seinem Vater, und kann sich daher zu jeder Zeit — aber immer außerhalb der öffentlichen Lehrstunden — an ihn wenden.

273203

§. 2.

Alle Schüler sind dem Director in und außerhalb der Schule, und ihren Lehrern in der Schule augenblicklichen Gehorsam, allen Lehrern der Anstalt aber Ehrerbietung schuldig.

Ohne Erlaubniß des Directors darf kein Schüler, auch nicht eine Lehrstunde, abwesend sein. Ist es ihm bei unvorhergesehenen Vorfällen unmöglich, sich die Erlaubniß des Directors zu erbitten, so muß

§. 1.

Każdy uczeń Król. Gimnazyum zostaje we wszelkim względzie iako uczeń do Dyrektora Gimnazyum w tym samym stosunku, co syn do oycy; może się zatem udawać do niego w potrzebach swoich każdego czasu, zawsze przecież po ukończonych godzinach nauk publicznych.

§. 2.

Wszyscy uczniowie winni są Dyktorowi w szkole i po za szkołą, nauczycielom zaś w szkole bezzwłoczne posłuszeństwo, nie mniej wszystkim nauczycielom uszanowanie.

§. 3.

Bez zezwolenia Dyrektora nie wolno żadnemu uczniowi ani iednéj godziny naukowéj opuścić. Jeżeliby uczeń w wypadkach nieprzewidzianych nie był w stanie wyiednać

er darüber ein Zeugniß seiner Vorgesetzten oder seines Wirthes beibringen. Wird ein Schüler krank, so ist er verpflichtet, darüber dem Director eine von seinem Vorgesetzten oder von seinem Wirth mitunterzeichnete schriftliche Anzeige zu machen.

§. 4.

Schüler, die ohne Erlaubniß des Directors vor der bestimmten Zeit zu den Feiertagen oder Ferien abreisen, oder zu spät zurückkommen, und keine hinlängliche Ursache ihrer Verspätung angeben und bescheinigen können, werden zur Strafe auf eine bestimmte, von der Festsetzung des Directors abhängige Zeit in die nächste untere Classe gesetzt.

§. 5.

Die Schüler müssen sich Vor- und Nachmittags fünf Minuten vor dem Anfange des Unterrichts in den Classen einfinden, und sich auf ihren Plätzen ruhig niedersetzen. Bei den Gymnasien, wo die Schüler katholischen Glaubens des Morgens die Messe besuchen müssen, liegt diesen ob, sich eine halbe Stunde vor Eröffnung der Classen in der Kirche zu versammeln.

§. 6.

Während der Lectionen soll jeder Schüler mit der größten Aufmerksamkeit dem Lehrer folgen, nur

sobie pozwolenia Dyrektora, naówczas winien na to złożyć świadectwo swych przełożonych lub gospodarza. W przypadku choroby obowiązkiem jest ucznia, uczynić o tém Dyktorowi na piśmie doniesienie, które stwierdzoném być ma podpisem iego przełożonych lub gospodarza.

§. 4.

Uczniowie bez pozwolenia Dyrektora przed czasem oznaczonym na święta lub wakacje odieżdżający, albo za późno powracający, jeżeliby nie byli w stanie podać i udowodnić dostatecznej przyczyny swego opóźnienia, cofnieni będą za karę o jedną klasę, a to na czas pewny, którego oznaczenie od Dyrektora zawisło.

§. 5.

Uczniowie winni być z rana i popołudniu pięć minut przed rozpoczęciem nauk w klasach, i zająć spokojnie przeznaczone sobie miejsca. W Gimnazyach zaś, gdzie uczniowie religii rzymsko-katolickiej zrana na mszy znajdować się powinni, obowiązkiem jest ich zgromadzać się w kościele na pół godziny przed lekcyami.

§. 6.

W czasie lekcyi powinien uczeń z największą uwagą słuchać nauczyciela, i wtenczas

Dann antworten, wenn er von dem Lehrer gefragt wird, seinen Mitschülern nie einhelfen, und alle Störung sorgfältig vermeiden.

§. 7.

Zur Section nicht gehörige Bücher, oder andere Sachen mitzubringen, wird auf's Strengste verboten.

§. 8.

Jeder Schüler muß alle in seiner Classe nöthigen Bücher, deren Verzeichniß an dem schwarzen Brette angeschlagen ist, selbst besitzen und sie, so wie seine Hefte, reinlich und ordentlich halten.

§. 9.

Alle Schüler sollen die von den Lehrern aufgegebenen Arbeiten mit Fleiß und Sorgsamkeit anfertigen, zur bestimmten Zeit mitbringen, und auf die Sectionen gehörig vorbereitet erscheinen. Wenn ein Schüler krank oder mit Erlaubniß des Directors abwesend war, so ist er verbunden, das in der versäumten Section Vorgetragene von einem seiner Mitschüler abzuschreiben und sich auf die nächste Section fleißig vorzubereiten.

tylko odpowiadać, gdy przez niego będzie zapytany, nie podpowiadać nigdy swym współuczniom, i troskliwie unikać wszystkiego, co by przeszkodę jaką sprawić mogło.

§. 7.

Naymocniéy zakazuje się przynoszenie z sobą książek i rzeczy do lekcyi nie należących.

§. 8.

Wszystkie książki w klasie potrzebne, których spis zawsze na czarnéj tablicy przybity bywa, każdy uczeń sam posiadać, i takowe równie, iak swoje własne pisma, porządnie i czysto utrzymywać powinien.

§. 9.

Uczniowie powinni wszelkie zadania pilnie i z starannością wypracować, w czasie przeznaczonym z sobą je przynosić, i na lekcję należycie przygotowani przychodzić. Jeżeliby uczeń dla choroby, lub za uzyskaném od Dyrektora pozwoleniem, nie był w klasie przytomny, natenczas obowiązany jest to, co było na lekcyi przez niego opuszczoné, przepisać od którego z współuczniów i przygotować się pilnie na następną lekcję.

§. 10.

Außer der festgesetzten Erholungszeit darf kein Schüler, es sei denn im äußersten Nothfalle, und nur mit Erlaubniß des Lehrers, aus der Classe gehen.

§. 11.

Jeder Schüler soll sich in seinem ganzen Benehmen in und außer der Schule durch Anständigkeit empfehlen. Alle ungewöhnliche Kleidungen, alles Laufen und Lärmen beim Kommen und Weggehen, alles unhöfliche, ungebührliche und einem gesitteten Jünglinge nicht geziemende Betragen gegen irgend Jemand, wird aufs Schärfste untersagt; vielmehr soll jeder Gymnasiast durch Höflichkeit und Bescheidenheit, vorzüglich gegen Aeltere, der Anstalt Ehre machen.

§. 12.

Daher darf sich auch kein Schüler gegen seine Mitschüler unhöfliche, beleidigende, oder wohl gar unanständige Ausdrücke erlauben. Wird ein Schüler von einem andern beleidiget, so darf er sich, bei strenger Ahndung, nicht selbst Recht verschaffen, sondern muß sich bei dem Stunde haltenden Lehrer,

§. 10.

Żaden uczeń nie może się z klasy oddalać (wyiąwszy czas na odpoczynek przeznaczony), chyba w potrzebie nuygwałtownieyszey, i to za pozwoleniem nauczyciela.

§. 11.

Każdy uczeń powinien w całym swém postępowaniu w szkole i poza szkołą zalecać się przystoyném zachowaniem. Każdy nadzwyczajny ubiór, wszelkie swawole i hałas przy schodzeniu się do klass i wychodzeniu z nich, wszelkie niegrzeczne, nieprzyzwoite i obyczajnego młodzieńca niezdozące zachowanie się względem kogo bądź kolwiek, iak naysurowiész zakazuje się. Jest owszem powinnością każdego ucznia starać się przez grzeczność i skromność, szczególniey ku starszym, zaszczyt szkole przynosić.

§. 12.

Dlatego też nie powinien żaden uczeń przeciw swym współuczniom dopuszczać się niegrzecznych, obrażających lub wcale nieprzystoynych wyrazów. Jeżeliby uczeń który przez drugiego został obrażonym, nie może bezściągnięcia na siebie surowey kary sam sobie wymierzać sprawiedliwości, ale winien udać się z zażaleniem do nauczyciela w téy godzinie

und, wenn er außerhalb der Schule beleidiget worden, bei dem Director beschweren.

§. 13.

Wollen mehrere Schüler einer Classe sich mit einer Bitte oder Beschwerde an den Director wenden, so können sie es nur durch den ersten Censor oder durch den Primus der Classe thun.

§. 14.

Kein Schüler darf von seinen Büchern, Kleidungsstücken oder Geräthschaften andern Schülern, ohne Nachweis der Einwilligung der Angehörigen, und ohne besondere Erlaubniß des Directors, etwas verkaufen, oder von andern kaufen. Im Uebertretungsfalle werden Käufer und Verkäufer streng bestraft.

§. 15.

Findet ein Schüler in der Classe oder auf dem Hofe des Gymnasii Bücher oder andere Sachen, und weiß nicht wem sie gehören, so muß er sie sogleich an den Pedell oder Schuldiener abgeben.

§. 16.

Tische, Bänke, Schränke und andere Utensilien, Wände u. s. w., zu verderben, zu bemahlen, darauf zu schreiben, wird streng verboten. Wer muthwillig etwas verdirbt oder beschädiget,

obecnego, a jeżeliby obraza poza szkołą nastąpiła, do Dyrektora.

§. 13.

Jeżeliby kilku uczniów iednéy klasy udać się chciało, z prośbą lub zażaleniem do Dyrektora, mogą to tylko uczynić przez pierwszego cenzora lub pierwszego ucznia klasy.

§. 14.

Żaden uczeń nie ma książek, rzeczy należących do ubioru, lub sprzętów i czegokolwiek bądź innym uczniom sprzedawać, lub od innych kupować, bez okazania uzyskanego na to zezwolenia swych przełożonych, i bez wyraźnego na to pozwolenia Dyrektora; w przypadku wykroczenia przeciw temu przepisowi, kupujący i przedający surowéy ulegną karze.

§. 15.

Jeżeliby który uczeń w klassie lub na dziedzińcu gimnazyalnym znalazł książki lub inne rzeczy, i nie wiedział, do kogo należą, takowe pedelowi lub posługaczowi szkolnemu oddadź winien.

§. 16.

Stoły, ławki, szafy i inne sprzęty, ściany i t. d. psuć lub na nich malować albo pisać, mocno się zakazuje. Kto z umysłu co popsuie

soll sogleich bestraft werden und den Schaden ersetzen.

§. 17.

Kaffeehäuser und Billards zu besuchen ist untersagt.

§. 18.

Jedem Schüler ohne Ausnahme ist es aufs Strengste verboten, bei irgend einem Privattheater mitzuspielen, oder in irgend einer Beziehung dazu zu gehören.

§. 19.

Wenn sich ein Schüler aus Furcht vor bevorstehender Strafe heimlich von der Anstalt entfernt und, um sich der Strafe zu entziehen, nicht zurückkehrt: so wird er als ein bösslich entwichener Schüler betrachtet, als solcher durch Anschlag an das schwarze Brett bezeichnet, und diese straffällige Entweichung wird in dem Zensurbuche bemerkt.

§. 20.

Schüler, die fortdauernd träge und ungehorsam sind, oder sich schlecht aufführen, und sich auch nach Strafen nicht bessern, werden durch das Consilium abeundi, und bei großer Strafbarkeit, durch die Relegation von der Anstalt entfernt.

lub uszkodzi, natychmiast ukaranym być ma, i szkodę nagrodzić powinien.

§. 17.

Odwiedzanie kawiarni lub biliarów jest zakazane.

§. 18.

Granie na jakimkolwiek teatrze prywatnym, lub należenie do niego w jakim bądź stósunku, każdemu uczniowi jak naysurowiey się zakazuje.

§. 19.

Ktoby z boiaźni kary potajemnie ze szkół się oddalił, i dla uniknienia iey nie powrócił, za ucznia w złym zamiarze zbiegłego uważanym, i za takiego przez wywieszenie nazwiska na czarney tablicy ogłoszonym będzie. Takowe oddalenie się kary godne w księdze cenzurowey zapisaném zostanie.

§. 20.

Uczniowie ciągle opieszali i nieposłuszni lub źle sprawuiący się, których i kary poprawić nie zdołają, przez consilium abeundi, a przy wielkiém przewinieniu przez relegacyą ze szkół oddaleni będą.

S. 21.

Endlich wird es allen Schülern zur heiligsten Pflicht gemacht, ihre Zeit, in und außer der Schule, gewissenhaft zu benutzen, und durch Frömmigkeit, Reinheit des Herzens und einen untadelhaften Lebenswandel ihre Fortschritte in wahrer Ausbildung des Geistes und Herzens zu bekunden.

Posen, am 21. Februar 1822.

**Königl. Consistorium und Schul-Collegium
des Großherzogthums Posen.**

Zerboni di Sposetti. Kulau. Stoephasius.

§. 21.

W końcu na wszystkich uczniów święty wkłada się obowiązek, aby z czasu w szkole i poza szkołą sumiennie użytkowali, dowodząc przez bogoboynść, czystość serca, i nieskażone zachowanie się, iż się starają postępować w prawdziwem wykształceniu rozumu i serca.

Poznań dnia 21. Lutego 1822.

Król. Konsystorz i Rada szkolna
Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.

Zerboni di Sposetti. Kulaz. Stoephasius.

BIBLIOTEKA GŁÓWNA
UNIwersytetu A.M. w POZNANIU

273203

**Wypożycza się
tylko do czytelni**